

בית משפט לעניני משפחה באשדוד

18 אפר 2023
9928-05-21

פס"ד בתיק משפחה

עפרה גיא

השופטת

א.ד.
ע"י עו"ד מיכל קריטי

תובע

- נגד -

א.פ.
ע"י עו"ד אור עזריה

נתבע

פסק דין

בפניי תביעה כספית להשבת הלואה בסך של 50,000 דולר שהוגשה על ידי התובע, כנגד חתנו לשעבר.

רקע ועובדות שאינן במחלוקת

1. התובע הוא חמו לשעבר של הנתבע, אביה של גרושתו של הנתבע.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

2. הנתבע ובתו של התובע (להלן: "בני הזוג") נשאו בשנת 2001 והתגרשו בשנת 2020 ומנישואיהם נולדו להם שלושה ילדים. בין בני הזוג התנהלו הליכים רבים בפניי שהסתיימו וכיום אין ביניהם הליכים תלויים ועומדים.
3. כאמור לעיל, בני הזוג נשאו בשנת 2001 ובקשו לרכוש בית עם נישואיהם ולצורך זה, ניתן להם על ידי התובע סכום השווה לכ- 100,000 דולר, בשוויו בשקלים.
טענות התובע
4. התובע יוצא העדה ה... ואב לשבעה ילדים ובתו, גרושתו של הנתבע, היתה בעת החתונה גרושה ללא ילדים.
5. במעמד היכרות בני משפחות הצדדים, טרם חתונת בני הזוג, הזכירו הורי הנתבע כי יהיה קשה לבני הזוג כלכלית ואף ציינו את רגישות הסטטוס המשפחתי של הכלה המיועדת הבת, שהיתה גרושה ללא ילדים באותה העת, על מנת ללחוץ עליו לסייע לבני הזוג.
6. באותה העת בעדה ה..., לפני כ- 20 שנה, סטטוס של גרושה, היה פחות מקובל.
7. התובע החליט לעזור לבני הזוג במתן הלוואה של 100,000 דולר בתנאי שיחזירו לו בעת שיתחילו להסתדר כלכלית.
8. במהלך השנים, התייצב מצבם הכלכלי של בני הזוג, הנתבע עובד בחברת החשמל, הזוג שיפר מגוריו, עברו להתגורר בבית מפואר, רכשו רכבים יוקרתיים ואף טסו לחו"ל.
9. לאורך השנים כשפנה לנתבע ושאל מתי תושב לו ההלוואה, נדחה על ידי הנתבע ונענה כי "יחזיר כשיוכל".
10. התובע מעולם לא נתן מתנה לבני הזוג, יש לו שישה ילדים נוספים והוא משתדל לסייע לכולם.
11. הוא עבד כשכיר במהלך חייו, מעולם לא היה איש עשיר, אין ביכולתו ליתן מתנה בשווי 100,000 דולר ומעולם לא היה בוחר לעשות כן כך שייתן לבת אחת מתנה בשווי זה ולא ליתן לילדיו האחרים באופן שווה.
12. הנתבע מודע לכך שמדובר במתנה.
13. בסיכומיו הוסיף וטען כי הגיע לארץ כעולה חדש בחוסר כל, בעת עלייתו ארצה הגיע לעיר רחובות וקיבל מהסוכנות שתי דירות קטנות סמוכות לצורך מגורי משפחתו מרובת הילדים. רוב ילדיו יצאו ללמוד בפנימיות והוא נותר עם אשתו ז"ל בבית ובנו התינוק ובתם הקטנה, גרושת הנתבע, אשר נולדה בשנת 1976. אשתו המנוחה של התובע נפטרה ממחלת הסרטן ב- 1987 כשהותירה אחריה שלושה קטינים וביניהם כאמור, גרושת הנתבע.
14. עיזבון אשתו המנוחה כלל 50% משווי הדירות ולמעשה לאחר פטירתה הוא מכר הבית שהיה בבעלותם ורכש בית אחר בשווי גבוה יותר. הוא פרש לגמלאות ביום 31/13/1999 מעבודתו כמאבטח וקיבל מענקי פרישה בסך של 245,029.71 ₪.

15. בני הזוג נשאו כ- 14 שנים לאחר פטירת האם. משכך, אין לקבל את טענת הנתבע לפיה ההלוואה הינה מכספי ירושת האם המנוחה שנפטרה כ- 14 שנים קודם לנישואי בני הזוג.
16. כך גם חסכוניותיה של אשתו המנוחה, נועדו לממן השכלה גבוהה עבור ילדיו.
17. הוא הלווה לבני הזוג 100,000 דולר וכשוויים דאז, 414,000 ₪. המדובר בכספים המורכבים מכספי הפרישה ממקום עבודתו והלוואות שנטל מחברים ובוודאי לא מכספי העיזבון.
18. חלקה של בתו בעיזבון אמה המנוחה עמד לכל היותר על סך של כ- 7,000 דולר, שכן הבית נמכר ב- 102,000 דולר (היתה זכאית ל- 1/14 מתוך עיזבון האם המנוחה).
19. התובע צרף מסמך שלטענתו, הוא ראיית זהב לבקשה שהוגשה לסילוק התביעה על הסף. מעיון במסמך עולה כי הנתבע הכיר בזכאותו של התובע להשבת ההלוואה שקיבלו ממנו בני הזוג.
20. בנסיבות אלו ושעה שהנתבע בעצמו הודה במסמך כי מדובר בהלוואה שניתנה לבני הזוג ואין מדובר במתנה, דין התביעה להתקבל ודין טענות הנתבע להידחות. **יוער כבר עתה, כי חלק נכבד מסיכומיו של התובע מתבסס על טענות עובדתיות, שאין להן כל זכר בכתב התביעה ודי בכך בכדי לדחותן. לפניכם משורת הדין, אדרש לחלקן כמפורט להלן. טענות הנתבע**
21. כטענה מקדמית טען הנתבע כי מדובר בתביעה שדינה להידחות נוכח ההתיישנות בהגשתה שעה שהוגשה כ- 20 שנה לאחר מועד מתן ההלוואה כביכול.
22. התובע מעולם לא נתן לו הלוואה של 100,000 דולר.
23. התובע נתן לבתו, גרושת הנתבע מתנה בסך של 100,000 דולר והיא זו שהחליטה להטמיע את המתנה בתוך הרכוש המשותף לה ולנתבע.
24. המדובר בכספים ששימשו את בני הזוג לצורך רכישת דירתם.
25. גם הוריו נתנו לבני הזוג סכום דומה, בין היתר מתוך כספים שאביו קיבל כפיצויים.
26. בערב אירוסי בני הזוג, הכריז התובע כי נותן לבתו 100,000 דולר לטובת רכישת בית ואף הכריז כי יתן לה את הבית בו הוא מתגורר מאחר והיא בתו הקטנה והוא כבר עזר ליתר ילדיו.
27. בסמוך למועד המתנה ולפניו, החתים התובע את בתו על מסמכי העברת זכויותיה בבית המגורים בו התגורר אליו ולמעשה הבת מכרה לאביה את זכויותיה בבית המגורים אותו קבלה בירושה מאמה אשר נפטרה בילדותה.
28. המדובר בתביעה שקרית שכל כולה מטרתה לסייע לבת במסגרת הליך הגירושין, שכן במשך 20 שנה, מעולם לא תבע ממנו התובע דבר ביחס לכספים הללו.
29. בהתייחס למסמך הנטען כ"ראיית זהב", טען הנתבע כי מדובר במסמך שאינו קביל שכן מדובר במסמך שנערך במסגרת משא ומתן בין בני הזוג, לא הוגש לבית הדין

ו/או לבית משפט, לא אושר ולא קיבל תוקף של פסק דין ומשכך, מנוע בית משפט מלהסתמך עליו, פרט למסמך זה לא הוצגה כל ראייה באשר להלוואה כביכול ומדובר בעבירה אתית של שולחו. הלכה פסוקה היא שלא ניתן לקבוע ממצאים על סמך מסמכים שהוחלפו בין צדדים במסגרת משא ומתן. זאת ועוד, ככל שתתקבל הטייטה שאינה קבילה, הרי שיש להתייחס גם לחלקה האחר ולפיו זכאים הורי הנתבע להשבת כספי הלוואה אותה נתנו הם לבני הזוג וקיימת להם עילת תביעה כנגד הבת.

30. בסיכומיו הוסיף וטען כי נטל ההוכחה להוכיח כי מדובר בכספים שניתנו כהלוואה ולא כמתנה, מוטל על התובע ונטל זה לא הורם שעה שהוכח כי התובע נתן גם לילדיו האחרים כספים ודירות במתנה. לא נערך בין הצדדים הסכם הלוואה ואין כל ראייה אובייקטיבית התומכת בגרסת התובע בדבר הלוואה שניתנה.

31. בנוגע לטענת ההתיישנות הוסיף וטען כי מעדות התובע עולה כי במהלך השנים ביקש ממנו להשיב לו הכסף ולא נענה. תקופת ההתיישנות מתחילה ביום בו נולדה עילת התביעה ואין בפי התובע כל הסבר מדוע לא עמד על זכותו במשך 20 שנה ובמיוחד נוכח טענתו לפיה דרש החזר הלוואה במהלך כל השנים.

32. התובע גרם לו נזק ראייתי וביכולתו להביא ראיות לסתור ובמיוחד לאור הנתק והסכסוך הקיים כיום בין משפחות הצדדים. לפיכך, איבד התובע את זכותו הדיונית לתובע נוכח חלוף השנים.

33. בסופו של יום, עדות התובע רצופה סתירות. לא הוכח כי ניתנה הלוואה לבני הזוג אלא מדובר במתנה שניתנה לבת לפני חתונתה. משכך, יש לדחות התביעה ולחייב התובע בהוצאותיו. **דין והכרעה**

34. כידוע ובהתאם לכלל המשפטי הנהוג במחוזותינו, המוציא מחברו עליו הראייה. דהיינו, על התובע השבת כספים להוכיח תחילה את עצם מתן הכספים לנתבע דווקא. לאחר שהוכח מתן הכספים, עובר הנטל להוכיח כי אין מדובר בהלוואה, אלא שקיימת סיבה אחרת להעברת הכספים, לנתבע.

35. בעניין הנדון, הצדדים אינם חלוקים כי בפועל הועבר סך של כ- 100,000 דולר. עם זאת, התובע טוען כי העביר הכספים לשני בני הזוג ואילו הנתבע טוען כי הכספים הועברו לבת טרם נישואי הצדדים. אומנם מטעם התובע קיימות גרסתו וגרסת בתו לפיהן הועברו הכספים לשני בני הזוג. ברם בעדותה ציינה הבת, גרושת הנתבע כי "אבא שלי נתן לי הלוואה" (עמוד 10 לפרוטוקול מיום 13/07/2022, שורה 1), גרסה המתישבת עם טענת הנתבע לפיה הכספים הועברו לבת ולא לו. עם זאת, אין מחלוקת כי התקבל מאת התובע סך של 100,000 דולר ובכספים הללו נעשה שימוש על ידי בני הזוג לטובת רכישת דירה. על אף האמור, אין בכך בכדי להרים הנטל להוכיח כי המדובר בהלוואה ולא מתנה שניתנה לבני הזוג. הנטל להוכיח קיומה של הלוואה מוטל דווקא על התובע. אכן, בהתאם לפסיקת בית משפט עליון, כאשר צד מקבל כספים וטוען למתנה, הנטל להוכיח טענתו זו עובר אליו, שכן ניסיון החיים מוליך למסקנה לפיה אנשים אינם נותנים כסף במתנה לאנשים זרים. עם זאת, לא כך הם פני הדברים ביחס לבני משפחה מקרבה ראשונה וניסיון החיים מלמד כי הורים נוהגים ליתן לילדיהם ובני זוגם מתנות והנתינה לילדים או בני זוגם, מקום בו הם חיים חיי שיתוף ועושים שימוש משותף בהכנסותיהם, הינה נתינה

משותפת (ראו תמ"ש 7630/06 י.פ.נ' פ.ה, פורסם במאגרים משפטיים ביום 11/12/2006). נתינה מסוג זה, תיחשב כמתנה, אלא אם יוכח באופן מפורש כי המדובר בהלוואה דווקא (ראו לעניין זה ובעניין זה נקבע בע"א 3829/91 וואלס נ' גת, פ"ד מ"ח (1) 801 על ידי כבוד הנשיא שמגר כי: "כאשר מדובר ביחסי משפחה-קיימת חזקה, שאף ניתנת לסתירה, כי העברה ללא תמורה נשענת מתוך כוונה לתת מתנה... יחד עם זאת, יש להדגיש כי חזקה זו מצומצמת רק לקשרים בהם טבעי להניח שמדובר במתנה, למשל, כאשר מדובר ביחסים בהם המעביר מחויב לדאוג לרווחתו הכלכלית של הנעבר (כמו ביחסים בין הורים וילדים)"

36. אם כן, הנטל להוכיח כי הסך של 100,000 דולר ניתן כהלוואה ולא כמתנה, מוטל על התובע דווקא, הגם שהוסכם כי הכספים הועברו ושמשו לרכישת ביתם של בני הזוג. בעניין הנדון, התובע לא הרים הנטל ואף נהפוך הוא. התובע ציין בסעיף 16 לכתב תביעתו כי: "החליט לעזור לבני הזוג במתן הלוואה של \$ 100,000 בתנאי שיחזירו כשיתחילו להסתדר כלכלית". ברם בחקירתו שינה התובע גרסתו וטען כי: "ש. תספר על הכספים שנתת, כמה ומתי? ת. הוא בא עם אבא ואמא... הבת שלי התחתנה קודם והתגרשה אחרי 3 חודשים. אמרתי שאם זה מי שהיא אוהבת, אני אעזור מה שצריך. חתונה, בר מצווה... אחרי החתונה הוא רצה לקנות בית אני אמרתי שאני עוזר, זה הבת שלי. עזרתי, נתתי 100,000 דולר... אני מבקש לקחת בחזרה את מה שנתתי. זה כסף שלא גנבתי... ש. נכון שאתה עזרת גם לילדים האחרים שלך? ת. יש לי שבעה ילדים, למה לא לעזור, אלה ילדים שלי. כל הילדים אני עזרתי. ש. מה נתת? ת. כסף. מקבל מפה משכורת אני נותן שתעשה מה שאתה רוצה. ש. נכון שאף אחד מהילדים לא החזיר לך את המתנות שנתת להם? ת. למה לא? זה בן שלי..." (עמודים 4-5 לפרוטוקול מיום 13/07/2023 שורות 2-14). אם כן, בחקירתו שינה התובע גרסתו וזו תומכת בגרסת התובע דווקא, שכן לא התרשמתי שקיים הבדל מהותי בין עזרה למתנה, שעה שהודה כי סייע במתן כספים לבני הזוג לצורך רכישת דירה ואף סייע ליתר ילדיו. אומנם בנותיו של התובע תמכו בגרסתו לפיה מדובר בהלוואה, אולם לא מצאתי מקום ליתן משקל לכך, שעה שמדובר בעדות מטעמו ולפיכך, יש להן אינטרס ברור לתמוך בגרסתו.

37. זאת ועוד, במהלך חקירתו הודה התובע כי נתן דירות לשני בניו האחרים בעדותו כי: "ש. היו לך שני בתים מעמיגור, קנית אותם? ת. זה שתי דירות מה שהיה ב..., הייתי עולה חדש, קיבלתי שתי דירות, עם שבעה ילדים, חיים בר לב נתן שתי דירות, ז' התחתן נתתי אחת, שנייה נתתי לד..." (עמודים 5-6, שורות 2-31). מעדות התובע עולה מתברר כי נתן במתנה דירות לשני בניו הנוספים, עובדה שיש בה בכדי לבסס את טענתו של התובע כי מדובר במתנה ולא בהלוואה. יוער כי טענת התובע בסיכומיו לפיה אחת מהדירות הועברה לאחד מבניו כדיר ממשך וכי הוא רכש אותה באופן עצמאי, אינה נתמכת בעדות התובע, מה גם שלא הוצגה כל ראייה פוזיטיבית לפיה הבן רכש הדירה בעצמו. כך גם בנותיו הנוספות של התובע שהעידו, טענו כי אביהן נתן דירות לילדיו. בעדותה, העידה האחות ד' כי התובע: "אבא שלי קיבל שתי דירות, דירה אחת הוא נתן לאחי והשנייה הוא קנה... ש. אבא שלך עזר לאחיו בתור זוג צעיר? ת. כן. ש. לאיזה אח הוא נתן את הדירה? ת. לד'...." (עמודים 7-8 לפרוטוקול מיום 13/07/2022, שורות 1-25) גם מעדותה של האחות צ' עולה כי התובע סייע לחלק מילדיו ברכישת דירה וכשנשאלה

אם מי מהם השיב המתנה העידה: "למה שיחזיר? הוא נתן להם מתנה לשני האחים שלי, לז' וד' הוא נתן את הדירה מתנה כי הם התחתנו..." (עמוד 9 לפרוטוקול מיום 13/07/2022, שורות 23-24) אם כן, מחקירת התובע ובנותיו מתברר כי התובע סייע לא אחת לילדיו ברכישת דירות ומתנות אלו לא הוחזרו על ידם.

38. בסיכומיו טען התובע כי בידו ראיית זהב שעה שהפנה למסמך שכותרתו "הסכם גירושין" (להלן: "המסמך") אשר נערך על ידי בני הזוג במסגרת המשא ומתן שהתנהל ביניהם. במסגרת המסמך שנערך ונחתם על ידי בני הזוג הוסכם בסעיף 5 כי: "חוב של 100,000 דולר יוחזר ממנו 50,000 דולר יוחזר לא.ד.ע" א.פ. כנגד 50,000 דולר שאחזיר לאבי א.ד.ע... **חוב של 50,000 ... יוחזר להוריו של הגרוש בתנאי שהגרוש ישלם ... (לא ברור- הערה שלי, ע.ג.) החזר זה יוחזר על ידי מ 50,000 להוריו.** הנתבע טען כי מדובר בטיטות הסכם הגירושין, מסמך שאינו קביל שעה שהוחלף בין בני הזוג במסגרת המשא ומתן שנערך ביניהם, טיטה שמעולם לא הוגשה לבית הדין ולפיכך אין לעשות בו כל שימוש. אומר כבר עתה כי הצדק עם הנתבע. לא ברור לי כיצד עושה התובע שימוש במסמך שהוחלף בין בני הזוג במסגרת משא ומתן שנערך ביניהם ושנטען בסיכומי התובע כי הוכן באפריל 2021 ולא הבשיל לכדי הסכם מחייב. המדובר בטיטה בלבד הגם ששני בני הזוג חתומים עליה, שכן שניהם מעולם לא פעלו על פיה.

39. בפסיקה נקבע כי שיטת המשפט בישראל מעדיפה כי צדדים לסכסוך ינהלו אותו בדרך של משא ומתן ויגיעו להסכם מוסכם מבלי להיזקק להכרעה שיפוטית. משכך ועל מנת להבטיח קיומו של משא ומתן חופשי, הכירה הפסיקה באי קבילות ובחיסיון מסמכים שנוצרו במסגרת משא ומתן לפשרה (ראו ע"א 440/75 זנדבנק נ' דנציגר, פ"ד ל (2) 260; בע"מ 8769/08, פורסם ביום 31/12/2008 במאגרים משפטיים וע"א 172/89 סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ, פ"ד מז (1) 311 שם נקבע כי: **"ההנחה היא, כי כאשר מתנהל משא ומתן לשם השגת פשרה, הצדדים לו עלולים להימנע ממצגים, הצהרות או הצעות אשר טמון בחובם ויתור כלשהו לטובת הצד השני, מחשש שויתור כאמור ישמש כראייה לרעתם בהליך עתידי העשוי להתנהל בין הצדדים. בכך עשויים הסיכויים להשגת פשרה בין הצדדים להיפגע, ותוצאה בלתי רצויה זו בא הכלל, המגביל את קבילותם של מסמכים אלו למנוע".** עוד נקבע בפסיקה כי: "הלכה היא כי מסמכים ודברים שהוחלפו אשר הוחלפו בין צדדים במסגרת משא ומתן לקראת פשרה אינם קבילים במשפט. פשיטא שלא ניתן להגישם או להציגם במהלך המשפט ולא ניתן לקבוע על יסודם ממצאים כלשהם" (רע"א 8320/08 א.ד.אסולין השקעות ופיננסים בע"מ נ' החברה עירונית לפיתוח אשדוד בע"מ, פורסם במאגרים משפטיים ביום 27/01/2009 נראה כי קביעות אלו יפות אף לעניין הנדון. מדובר כאמור במסמך שנערך במסגרת משא ומתן בין בני הזוג, הצדדים לא פעלו על פיו. משכך, המדובר במסמך בלתי קביל, אין לחשוף אותו בפני בית המשפט כראייה ולא ניתן לקבוע כל ממצאים על פיו. אומנם התובע טען בסיכומיו כי נוכח ההליכים הקשים שהתנהלו בין בני הזוג ולאור האלימות שהיתה מצד הנתבע כלפי הבת, לא הוגש ההסכם בהליכים קודמים שהתנהלו בין בני הזוג, אולם חרף הנתעב, אין בכך להכשיר הגשת מסמך בלתי קביל שהועבר בין הצדדים במסגרת משא ומתן, הם מעולם לא

פנו לאשרו ולא פעלו על פיו ואין בטענות הבת בהליכים שנהלה כנגד הנתבע בכדי להצדיק הגשת המסמך בתיק דגן.

40. זאת ועוד, אף אם תדחה הטענה כי מדובר במסמך בלתי קביל ואדרש למסמך לגופו, אין בו בכדי לסייע לתובע ואין בו בכדי לשמש "ראיית זהב" כנטען על ידי התובע שכן אין מקום ליתן כל משקל למסמך. המדובר בטיטוטת הסכם גירושין שנערכה בין בני הזוג. בני הזוג מעולם לא ראו כהסכם מחייב. ההסכם ככל הנראה לא הוגש לבית הדין בהיעדר חותמת נתקבל, מעולם לא מומש. הצדדים לא ראו בו הסכם מחייב. הבת בעצמה בחרה לפנות לבית משפט בשנת 2019 והגישה תביעה רכושית ותביעות נוספות מבלי להסתמך עליו ולמעשה הצדדים מעולם לא פעלו למימוש ההסכם. בנוסף, מעיון במסמך מתברר כי הוסכם שהחוב לכאורה של הנתבע כלפי התובע יוחזר בכפוף להשבת חובה של הבת, אשר לא נטען ולא הוכח כי הוחזר. כך גם על פי המסמך המדובר בחיובים שלובים, הכרה בחוב כלפי התובע אולם במקביל, הכרה בחוב כלפי הורי הנתבע מצד הבת, גרושתו. אין מחלוקת כי החוב המפורט בהסכם כלפי הורי הנתבע לא הוחזר אף הוא וכאמור, בני הזוג ממילא לא פעלו על פי ההסכמות במסמך שעה שהוגשו תביעות לבית המשפט, לא עמדו על קיום ההסכם ואף ניתנו פסקי דין בעניינם של בני הזוג.

41. בעניין זה מצאתי מקום להעדיף את גרסת הנתבע שהעיד כי: "חתמתי על הסכם פשרה חלק כולל של כל הסעיפים, של פשרה ולסיים בדרך תרבותית ושיוויונית, שכל אחד מסיים בצורה מתורבתת. אי אפשר לקחת את ההסכם הזה, זה חלק של פשרה ועצם העובדה להציג אותו זה לא חוקי. אני מבקש להכשיר את כולו על כל סעיפיו ואני מתחייב לקיים כל סעיף וסעיף". (עמודים 13-14 לפרוטוקול מיום 13/07/2022, שורות 1-31).

42. משכך די בעובדה כי מדובר במסמך בלתי קביל בכדי שבית המשפט יימנע מלהידרש אליו או לקבוע ממצאים על פיו. זאת ועוד, אף אם לא היה מדובר במסמך בלתי קביל וניתן היה להסתמך עליו כראייה, אין ליתן לו כל משקל, שעה שמדובר במסמך שנערך במסגרת משא ומתן בין בני הזוג, הם לא פעלו על פיו והוא נערך כטיטה בלבד של הסכם גירושין במסגרת הסכמות כוללות. משלא פעלו בני הזוג על פי ההסכם בכללותו, הוא לא הוצג לבית הדין ו/או בית משפט, אין לקרוא רק חלקים מתוכו בלבד שנוחים לתובע או בתו. כאמור לעיל, לו היו בני הזוג פועלים על פי מסמך במלואו יכול וניתן היה להכשירו ולהסתמך על הצהרותיהם וליתן לו משקל כלשהו. אך שעה שהצדדים לא בצעו כמעט דבר מההסכם ולא פעלו כלל על פיו, אין ליתן כל נפקות או משקל למי מהצהרות בני הזוג או התחייבויותיהם במסמך אף אם לא היה בלתי קביל כמפורט לעיל. **אשר על כן, אני דוחה הטענה כי מדובר בראיית זהב שניתן להסתמך עליה כהכרה של הנתבע בחובו כלפי התובע.**

43. עוד יצוין כי התובע לא הציג בפניי כל ראייה לפיה הכספים נמסרו לנתבע דווקא ולא לבתו. בנסיבות אלו ובהיעדר כל ראייה פוזיטיבית לפיה הכספים נמסרו לנתבע, עדיפה גרסת הנתבע לפיה הכספים נמסרו לבת שהעבירה אותם לטובת רכישת הבית המשותף של בני הזוג.

44. כך גם התובע עצמו טען בכתב תביעתו כי הורי הנתבע פנו אליו והזכירו לו את הסטטוס של בתו שהיתה גרושה במעמד הנישואין וזאת על מנת ללחוץ עליו לסייע לה. אומנם התובע טען כי החליט לעזור לבני הזוג במתן הלוואה שאלו יחזירו לו

כשיסתדרו כלכלית (סעיפים 14-16) לכתב התביעה, אלא שטענה זו לא הוכחה כלל ונסמכת על עדויות ילדיו בלבד ובהיעדר ראייה פוזיטיבית לכך ומדובר בגרסה מול גרסה שלא מצאתי מקום להעדיפה דווקא על פני גרסת הנתבע ואביו שהעיד כי: "הוא (התובע- הערה שלי- ע.ג.) אמר לי אין לי כסף אני נותן לך מאה אלף אתה רוצה לעשות חתונה תעשה, אצלי אין הרבה אורחים. הוא אמר לי אין לי כסף יותר זה מה שיש אני נותן" (עמוד 13 לפרוטוקול, שורות 13-15).

45. עדות אבי הנתבע אף תומכת בטענה שהתובע חשש כי בני הזוג לא יתחתנו נוכח מצבה המשפחתי של בתו עת העיד כי: "ש. ידעתם שהיא גרושה?ת. לא ידענו שבוע לא דיברנו איתו. אני לא רוצה לפגוע בה, לא רציתי לדבר עם הבן כי הוא הסתיר את זה ממני.ש. במפגש של המשפחה לא ידעת?ת. ידעתי. גילינו את זה.ש. ... ת. רק ביום של החתונה ידעתי. אם הייתי יודע שהיא הייתה נשואה לא הייתי מאשר לו להתחתן איתה. במפגש לא ידעתי ואבא שלה לא אמר לי..." (עמוד 16 לפרוטוקול, שורות 23-32)

46. מבלי להידרש למועד המדויק בו גילו הורי הנתבע על העובדה שהבת היתה גרושה, האם נודע להם במועד המפגש או במועד החתונה, שעה שמועד זה אינו מהותי ובמיוחד נוכח חלוף השנים, הרי שאין מחלוקת כי הורי הנתבע לא היו מרוצים מעובדה זו שנודע להם עליה רק בסמוך למועד החתונה ונראה כי התובע אשר רצה מאד לחתן את בתו, רצה להפיס דעתם ועשה זאת באמצעות התחייבותו ליתן הסך של 100,000 דולר לטובת רכישת בית לבני הזוג. משכך, לא מצאתי כל מקום ליתן משקל לטענתו של התובע שעלתה בסיכומים ולפיה אין כל הגיון שייתן במתנה שווי של בית לבני הזוג שעה שהוא משלם בעצמו משכנתא.

47. התובע הוסיף וטען כי המדובר בהלוואה שניתנה ולפיה נדרשו בני הזוג להשיבה כשיתחילו להסתדר כלכלית. התובע בעצמו ציין בכתב תביעתו כי הזוג התייבב כלכלית, הנתבע עובד בחברת חשמל, הזוג שיפר מגוריו כל מספר שנים, רכשו רכבים יוקרתיים וטסו לחופשות משפחתיות. על אף האמור, התובע לא גבה כספי ההלוואה כביכול חרף העובדה שבני הזוג היו נשואים כ- 20 שנה. אומנם התובע ציין כי דרש הכספים במהלך השנים, אולם יחד עם זאת, טען בסיכומיו כי הנתבע הגיע אליו במהלך כל השנים וביקש ממנו כספים אף לנסיעות לחו"ל ותימך אותו ו"חלב" ממנו כספים. טענה זו אינה מתיישבת עם קיומה של ההלוואה וסביר שכלל שהיה מדובר בהלוואה, היה התובע דורש מהנתבע להשיבה בטרם ייתן לנתבע כספים נוספים ובמיוחד כשלטענת התובע, בני הזוג "הסתדרו" בחייהם.

48. אשר על כן, אני דוחה את טענות התובע לפיה מתן סך של 100,000 דולר היה הלוואה. התובע לא הרים הנטל להוכיח טענתו זו ואני מעדיפה את טענת הנתבע לפיה ניתן הסכום כמתנה לבתו לטובת רכישת ביתם של בני הזוג.

49. כך גם לא מצאתי כל התייחסות רלוונטית בסיכומים מצד התובע לטענת הנתבע לפיה החוב התיישן. בתגובה לבקשה לסילוק על הסף נטען כי על מנת שלא להקשות על הנתבעים הוסכם להמתין עם החזר ההלוואה עד למועד בו יוכלו להשיב הכספים, אלא שטענה זו אינה מתיישבת עם העדויות והראיות בתיק. המדובר בחיוב כספי ובהתאם להוראות סעיף 5 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958, התקופה שבה מתיישנת תביעה שלא הוגשה עליה תובענה היא שבע שנים. הוראות סעיף 6 קובעות כי תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדת עילת

התביעה. לטענת התובע בכתב תביעתו, הוסכם בעת מתן ההלוואה כי כספי ההלוואה יוחזרו לו כשבני הזוג יתחילו להסתדר כלכלית. על אף האמור, טען התובע כי לאחר שבני הזוג התייצבו כלכלית הוא פנה לנתבע ששייב לו הכספים במהלך השנים אולם זה דחה אותו ואף ביקש ממנו כספים נוספים ואף "חלב אותו". בנסיבות אלו, אף אם היתה נכונה טענת התובע ומדובר בכספים שניתנו כהלוואה, הרי שהתובע ויתר על זכותו זו נוכח חלוק השנים והעובדה שעל אף מתן ההלוואה לכאורה, הוא המשיך להעביר כספים נוספים לגרסתו, לנתבע ובני משפחתו אף לאחר שבני הזוג יכלו להשיב הכספים. עילת התביעה נוצרה במועד בו נטען כי בני הזוג שפרו מצבם הכלכלי. הנטל להוכיח מועד היווצרות העילה, מוטל על התובע. התובע לא הרים הנטל ולא מצא לנכון לפרט מתי נוצרה עילת התביעה. משכך, יש לקבוע כי ככל שמדובר בהלוואה, היה על הנתבע וגרושתו להשיבה תוך פרק זמן סביר לאחר כריתת החוזה כאמור בהוראות סעיף 41 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. בעניין הנדון ובהיעדר כל פירוט מתי פנה התובע לנתבע לקבלת ההלוואה, אני סבורה כי פרק זמן של 20 שנה בוודאי אינו סביר להשיב החוב וככל שאכן מדובר בהלוואה, היה מקום לדרוש השבתה תוך מספר שנים או לכל הפחות, לפרט מתי פנה התובע לנתבע וביקש השבתה. משכך, אין לי לא לקבל את טענת הנתבע לפיה אף אם היה מדובר בהלוואה שניתנה, הרי שעילת התביעה בגינה התיישנה זה מכבר ואף מטעם זה, דינה דחייה.

50. בשולי הדברים אציין כי הנתבע טען כי חלק מכספי המתנה היו חלקה של גרושתו בירושת אמה המנוחה. התובע נדרש לכך בחלק הארי של סיכומיו וציין עובדות שלחלקן אין כל זכר בכתבי הטענות וכאמור, די בכך בכדי לדחות. למעלה מן הצורך, אוסיף ואומר כי חרף הנטען על ידי התובע, לא נסתרה טענת הנתבע לפיה חלקה של גרושתו בעזבון אמה, הועבר לתובע ובמיוחד כשהתובע הודה כי האם נפטרה כאשר הבת היתה קטינה והיא ירשה חלקה בעיזבון. התובע צרף לעיוני את צו הירושה של האם ממנו עולה כי הבת קבלה 1/14 בעזבונה של אמה כאשר עיזבון זה כלל גם 50% מדירת המגורים, חשבון חיסכון על שם הבת, חשבון חיסכון להשכלה גבוהה בבנק הפועלים וחשבון חיסכון נוסף על שם הבת בבנק הפועלים, כעולה מהרישום על גבי הבקשה לצו ירושה שצורפה לתיק. אומנם טען התובע כי החסכונות הללו הם פרוטות בלבד אולם, טענה זו אינה הנתמכת בראיות ולפיכך, אין לקבלה ועדיפה גרסת הנתבע לפיה חלק מכספי המתנה נובעים מירושת אשתו המנוחה של התובע. על אף האמור, לא מצאתי כל רלוונטיות לעובדה זו, שעה שקבעתי כי עסקינן במתנה שניתנה על ידי התובע לבני הזוג ודי בכך בכדי לדחות התביעה.

51. **סוף דבר** התובע לא הרים הנטל להוכיח כי מדובר בהלוואה שניתנה לבתו והנתבע ובנסיבות העניין, עדיפה גרסת הנתבע לפיה המדובר במתנה. זאת ועוד, אף לו היה מרים התובע להוכיח תביעתו כי עסקינן בהלוואה בלבד שניתנה לבני הזוג, הרי שטענה זו נדחית נוכח התיישנותה בשנים לב לכך שחלפו כעשרים שנה ממועד ההלוואה הנטען ועד הגשת התביעה וללא הסבר מניח הדעת. אשר על כן, דין התביעה להידחות וכך הינני מורה. התובע יישא בהוצאות הנתבע בגין ההליך בסך של 8,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום, שאם לא כן, יישאו הפרשי ריבית והצמדה כחוק. המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

מותר לפרסום בשינויי הגהה ונוסח בלבד. ניתן היום, כ"ז ניסן תשפ"ג, 18 אפריל

2023, בהעדר הצדדים. עפרה גיא, שופטת